

Kigutilissuit *Physeter macrocephalus*

Avgustur
 Búrhvalur
 Spermasethval
 Kaskelohtta
 Kaskelothval
 Sperm whale

Kigutilissuit © Shane Gross

Kingutilissuit arfiupput **arfernit kiguteqartunit** aammalu **uumasoaqatiminnik nerisaqartartunit** anginerpaajusut. Allerui takisuujupput amitsut, illuttut tamarmik immikkut 25-it missinginik kiguteqartut, taakkuali arlaannaalluunniit kiguserfik qullermiingillat. Nunarsuup imarpiini tamani naammattoorsinnaavatit, kiattup imaaniit sikup sinaavanut. Sivisuumik itisuumullu aqqaamasarnit tusaamaneqaatigivaat, 2000 meterit tikillugit aqqartarlutik to tiimillu angullugit aqqarsimasarlutik. Itisuup amikui nerisarinernaavaat, niaquilu angisuut kipparissut amikunik akersuuttarnermikkut qileroqartarput. Aamma uumasunit tamanit qarasaqarnerpaajupput, qarasaat 9 kilogrammit angullugit oqimaassuseqalersarnik!

Inersimasutut angissusaa 16 meterit
Inersimasutut oqimaassusaa 45,000 kg
Ukiuisa annerpaaffiat 70 ukiui
Uku nerisarai amikoq, amikoq (8-nik taliusalik), aalisangarujuk
Eqimattani amerlassusaa 1-10

Uumasut qaasuttut aarluit
IUCN-ip uumasoaqatigiiaat nungoriaannaasut allattorsimaffiutaanni inissisimaffiat mianernarpoq (2022)
Atlantikut Avannaani peqassusaa 30,000
Atlantikut Avannaani piniarneqarneq ajorpoq

Aarlerinartorsiortitsisut:

Silap pissusiata allanngoriartornera

Umiarsuarmit eqqortinneq

Nermussaaneq

Nipinit akornuserneqarneq

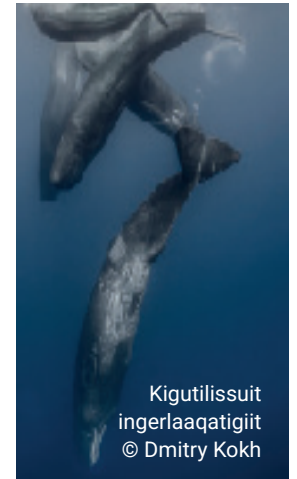
Mingutsitsineq

Kigutilissuit *Physeter macrocephalus*

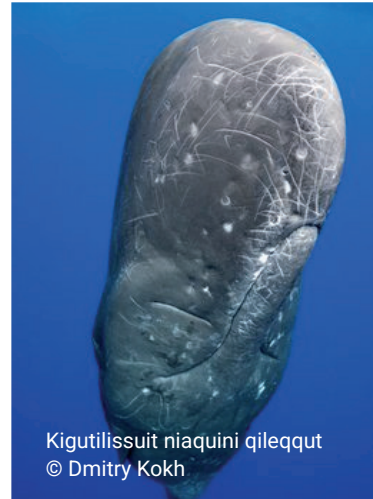

Avgustur
 Búrhvalur
 Spermasethval
 Kaskelohtta
 Kaskelothval
 Sperm whale

Immani nillertuni, soorlu Atlantikut Avannaata kangiani, kingutilissuit kisermaat angutivissat inersimasut naammattuukkajuppagut. Angutivissat arnavissaniit anginerujussuupput, angutivissat 16 meterinik arnavissallu 11 meterinik angissuseqalersarnik, **orsuisalu** issusuut kissassimaartittarpaat. Arnavissat kijasissumiinnerusarput, imaq kissarnerusumi, tamaani ataatsimoorlutik **piaqqatik** mikisut ilagisarpaat. Arnavissat inersimasut itisuumut neriniarlutik aqqaraangata, ilaat ataaseq aqqarneq ajorpoq, piaqqanut "paarsisuusarni", allaallu allat **piaraannik** milutsitsisarluni. Qaqutikkut, taamaallaallu ukiup ilaani aalangersimasumi sumiiffimmilu aalangersimasumi, kingutilissuit amerlasoorsuullutik katersuuttarput, ataatsimoorumallutik, mattammi qaavi imminnut tagiullutik piiartarlugit.

Kigutilissuit ingerlaaqatigiit © Dmitry Kokh

Kigutilissuit niaquini qileqqut © Dmitry Kokh

Kingutilissuit qanga niaquiniittoq orsuat uuliaq pillugu piniarneqartarput, qaamaqqusersuutitut punnerusatullu pujassaatigalugu atorneqartarmat. Ullutsinni **ambergris** inunnit naleqartinneqartarpoq. Taanna qaqutigoortuuvoq nerisaminut arrorsaaviini pinggortarpoq, kingutilissuit arrorsarsinnaangisaanni katersuuttartoq, soorlu **amikut sigguinit**. **Ambergris** immikkuullarisumik tipeqarpoq tipigissaatit tipiginneranik sivitsortitsisarumik. Nassaariuminaatsugami akisuujuvoq, sissami imarpinniluunniit tissukartarluni. Naak ullutsinni tipigissaatit allat piugaluartut **ambergris** tipigissaasiornermi sulii piumanearluartuuvoq, taamaattorlu ataaseq dollars-inik amerlaqisunik isertitsissutaasinnaavoq.

Ilisimatusarneq: Arferit **soqqallit** niaqquminni marlunnik sorloqarput, arferit kingutillit taamaallaat ataatsimik sorloqarput. Taakkua nalinginnaasumik niaquisa qaavisa qeqqanniittuupput, kingutillisuilli sorlui saamia-tungaaniipput. Soormita taamaappa?